

CVIČEBNÍ LISTY

Příloha „Vojenských Rozhledů“.

ČÍSLO 10.—11.

ROČNÍK VI.

Úlohy z praktického výcviku.

Štkpt. gštb. Miloslav Regentík:

Přímá podpora útoku soustavnou palbou.

Příklad zde uvedený byl předmětem cvičení kursu pro velitele oddílů za jejich pobytu na střeleckém cvičišti v srpnu 1927. Cvičení se konalo v rámci lehkého houfnicového oddílu, který podporuje útok pěšího praporu a měl demonstrovati, jak je třeba přizpůsobiti palbu přímé podpory (v našem případě palbu soustavnou) změnám situace, o kterých se dělostřelectvo dozví přímým pozorováním anebo ze zpráv, které mu dodávají za útoku pěchota, styčné družstvo a letec.

Námět pro řečené cvičení byl tento:

(K tomu mapa 1:25.000, sekce 4658/2 s čtvercovanou sítí a připojená průsvítka, příloha 1.)

7. pěší divise, jež stála delší dobu v dotyku s nepřátelskou vybudovanou posicí, provede dne D útok, jehož organisace, t. j. útočný cíl, výchozí základna, sestava pěchoty a její útočná pásma jsou naznačeny v příloženém průsvítce, která také obsahuje přehled nepřátelských organisací. Útok bude podporován mohutným dělostřelectvem (divisní dělostřelectvo je zesíleno dělostřelectvem 12. pěší divise, děl. plukem 54 a 302, podle potřeby pak částmi dělostřelectva armádního, které vedle toho převzalo celou činnost proti bateriím a celou činnost na dálku za hranice pásma působnosti divisního dělostřelectva, t. j. za čáru: U Zabitého, Pernecká Malina, Nový Dvůr a kaple sv. Rocha). Eventuální podpora dělostřelectvem sousedních vyšších jednotek je taktéž předvídána. Před útokem, který byl zahájen v 5 hod. 40 min., předcházela dělostřelecká příprava trvající 1 hod. 40 min., za které vystříleny průchody v překážkách, neutralisováno nepřátelské dělostřelectvo a provedeno zabraňování a rušení v týlu nepřátelské posice. Od ničení nepřátelských obranných zařízení (vyjma vystřílení průchodu v překážkách) bylo upuštěno. Zato provedena v posledních 15 minutách mohutná neutralisace nepřátelského prvního zákopu.

Tato neutralisace prvního nepřátelského zákopu před útokem je nutná, neboť se nemůže provésti teprve za útoku pro malou vzdálenost útočící pěchoty. Kdybychom zahájili tuto palbu na pravém křídle teprve v 5 hod. 40 min., t. j. při vyražení pěchoty k útoku, bylo by třeba ji zastaviti (lépe říkajíc přeložiti) za 2 až 3 minuty, neboť v tomto čase dorazí pěchota již k hranicím bezpečnostního pásma. V době 2 až 3 minut nelze však uskutečniti bezpečně dostatečnou neutralisaci při užití prostředků, jež nám jsou v tomto případě po ruce. Na levém křídle je pěchota v okamžiku vyražení na samých hranicích bezpečnostního pásma, jakákoli palba na první zákop v tomto okamžiku je již nemožná. Tu by ovšem mohl někdo namítati, jak je možné stříleti na průchody v překážkách, které jsou ještě blíže. Třeba si však uvědomiti, že se tak děje před vyražením k útoku, kdy vlastní pěchota je kryta, zatím co po vyražení se stává nekrytou.

Soustředění palby na nepřátelský první zákop před útokem má ovšem velkou nevýhodu, neboť upozorňuje nepřítele na útok, který ihned následuje, a vzbudí jeho palbu přehradnou. Čelíme tomu tím, že provedeme neutralisaci několika prudkými přepady, jež následují za sebou v nepravidelných časových mezerách a ponechávají takto nepřítele v nejistotě o okamžiku skutečného vyrazení pěchoty k útoku. Jindy zase můžeme organisovati tuto neutralisaci tak, že bude mít ráz nenápadného prodloužení palby ničivé, která ležela na překážkách, a to zvláště v případech, kdy beztoho již část palby přípravné leží na prvním zákopu jako palba ničivá k odstranění nejdůležitějších obranných nepřátelských prostředků, umístěných v prvním zákopu. V našem případě jsme se přidrželi způsobu prvního, který lépe vyhovuje dané situaci. Z toho důvodu bylo trvání neutralisace stanoveno také na 15 minut, na dobu za jiných poměrů zajisté zbytečně dlouhou.

Kdyby vzdálenost prvního zákopu od výchozí základny byla dostatečně veliká, započala by se ovšem jeho neutralisace teprve v okamžiku vyrazení pěchoty k útoku a tato palba by měla tedy již ráz palby přímé podpory a nikterak, jako v našem případě, palby přípravné.

Zvláštní situace oddílu II./7.:

Oddíl II./7. tvoří s dalšími dvěma lehkými oddíly skupinu pro přímou podporu východní útočné skupiny (14. pěší brigády). Jeho hlavním pásmem působnosti je útočné pásmo praporu II./3., vedlejší pásmo působnosti je pak rozšířeno na celé útočné pásmo divise, vyjma pásmo praporu I./6. Palebná postavení baterií v prostoru severozápadně od myslivny David (4299). Prostor pozorovateln na jihozápadním svahu „Králového vršku“, pozorovatelná velitele oddílu: 3003. Oddíl vyslal k veliteli praporu II./3. styčné družstvo, jehož počáteční stanoviště je na polní cestě asi 300 m na sever od koty 251 (souřadnice 3096).

Přímou podporu praporu II./3. jedním lehkým oddílem lze pokládati v daném případě za dostatečnou, i když je to minimum toho, co se praporu dátí musí: útočné pásmo praporu činí asi 600 m. Oddíl může účinně neutralisovati průčelí 300 m, t. j. 100 m každou baterií, kulometná rota se svými 12 těžkými kulomety 12×25 m, t. j. zbývajících 300 m. Máme tedy možnost neutralisovati současně nepřítele v celém útočném pásmu praporu, a to podle důležitosti kombinovanou palbou děl a těžkých kulometů. Kdykoli bude však třeba tuto palbu zesílit, užijeme k tomu dělostřelectva pro všeobecnou činnost, jež také bude prováděti veškeré palby ochranné. Protože máme co činiti s nepřátelskou organisací dobře prozkoumanou, máme také možnost předem předvídati veškeré nutné palby, rozvrhnouti je na jednotlivé palebné prostředky, to znamená, že náš plán palby bude co nejpodrobnější. Při tom vidíme, že v našem případě bude prováděti palbu přímé podpory v útočném pásmu praporu II./3. nepřetržitě jen jeden lehký oddíl, který také zasáhne vždy tam, kde bude třeba zdolati odpory nepředvídané, kterých ostatně, jak z povahy celé situace vysvítá, nebude mnoho, a k čemu proto tento oddíl úplně dostačí. Aby v svém úkolu mohl dostáti, spojí se s pěchotou a takto nabývá charakteru „oddílu pro přímou podporu“ v plném smyslu slova. Ostatní oddíly, kterých se užije k tomu, aby podle potřeby zesílily tuto palbu přímé podpory, činí tak jen v určitých fázích, ne vždy v pásmu téhož praporu, nejsou to tedy

již oddíly „pro přímou podporu“, nýbrž „oddíly pro všeobecnou činnost“ a zařadit je do skupiny nebo do skupin přímé podpory by nebylo správné.

Plán palby oddílu II./7.

Bude obsahovati obdobně jako každý plán palby tyto údaje:

- a) prostory (cíle), na které bude řízena palba,
- b) dobu střelby, t. j. časový rozvrh,
- c) spotřebu střeliva.

Takto sestavený plán palby (viz přílohu 2) nemůže mít ovšem též význam jako plán paleb jiných druhů (na př. palby před útokem, palby rušivé, zabraňovací, proti bateriím atd.).

Tyto palby budeme moci prováděti s největší pravděpodobností tak, jak je velitelství v plánu předvídá. Plán těchto paleb má proto cenu absolutní a můžeme říci, že je podkladem pro palebné rozkazy. Tím ovšem nemá býti řečeno, že by nebylo nutné provésti v něm změny, vyžaduje-li toho situace. Čím bedlivěji byl sestaven, tím je menší pravděpodobnost změn, zvláště tehdy, vztahuje-li se na období časově omezené. Žádný plán palby není však ztrnulý.

Jinak však tomu je, jde-li o soustavnou palbu přímé podpory. Aby tato palba odpovídala vždy nejlépe potřebám pěchoty, musí se přizpůsobiti její situaci, kterou přesně předvídati je ovšem nemožné. Předvídati však musíme a také do jisté míry můžeme:

a) známe velmi přesně celý systém nepřátelských organizací, máme proto možnost odhadnouti význam jednotlivých odporů a podle jejich důležitosti určití prostory (cíle), na které bude třeba střeliti;

b) můžeme odhadnouti rychlost, s jakou bude pěchota postupovati, a máme takto možnost stanovití dobu palby na jednotlivé cíle (časový rozvrh);

c) z a) a b) ve spojení s účinkem, kterého chceme dosíci, můžeme určití spotřebu střeliva.

Máme takto veškeré podklady pro sestavení plánu palby. Je však třeba uvážiti, že:

k a) teprve během akce rozpoznáme všechny nepřátelské odpory a jejich skutečnou hodnotu a budeme tak často postaveni před nutnost střeliti na cíle, na které střelba v plánu předvídána nebyla,

k b) postupová rychlost pěchoty se během akce vlivem nesčetných okolností změní, kterýmžto změnám nutno přizpůsobiti dobu střelby,

k c) změnám za a) a b), jakož i pozorováním účinku nutno přizpůsobiti spotřebu střeliva.

Za těchto okolností vidíme, že plán soustavné palby přímé podpory nemá již též absolutní význam jako plán paleb jiného druhu. Že musí býti přes to sestaven, vyplývá z toho, že je za všech okolností pomůckou pro řízení palby velitelem oddílu a orientuje pěchotu o palbách předem předvídáných a časově rozvržených. Nemůže býti však palebným rozkazem pro baterie, z kteréhož důvodu se jim také zpravidla nevydává.

Během akce řídí velitel oddílu palbu svých baterií podle tohoto plánu, při čemž jej stále přizpůsobuje situaci a potřebám pěchoty, což vystihne buď přímým pozorováním anebo ze zpráv, které mu dodávají pěchota, styčné družstvo a letec. To má prakticky demonstrovati následující příklad, jehož jednotlivé fáze postupně probereme.

I. fáze.

V 5 hod. 40 min., t.j.v hodinu vyrazení pěchoty k útoku, musí oddíl přeložiti svou palbu, která umlčovala až do této chvíle nepřítele v prvním zákopu. Kam se přeloží palba? Protože jde o palbu soustavnou, je dalším cílem palby další rozpoznáný odpor nepřítele, t. j. druhý zákop, který bude neutralisován až do okamžiku, kdy pěchota dorazí na bezpečnostní vzdálenost. Počítáme-li, že pěchota postupuje rychlostí 100 m za 4 minuty (tuto zmenšenou rychlost bereme za podklad plánu palby proto, že pěchota bude za svého postupu zadržena obsazením prvního zákopu), je doba trvání palby 20 minut. Každá baterie dostane cíl mající v průčelí 100 m. Je to maximální šířka cíle, který může baterie bezpečně neutralisovati. Nebude tedy celý zákop pod dělovou palbou, volíme jeho nejdůležitější části, t. j. 4. baterie cíl 56, 5. a 6. baterie cíl 58.

Způsob palby.

K dosažení neutralisačního účinku bude třeba vystřílet i na každých 100 m průčelí asi 80 ran v tom předpokladu, že se tak děje v době co nejkratší, t. j. při využití palebné rychlosti 4 rány na dělo a na minutu v době 5 minut. Kdybychom použili tohoto způsobu palby v našem případě, pominul by její neutralisační účinek ještě dříve, než dorazí pěchota na ztečnou vzdálenost.

Udržovati palebnou rychlost 4 rány na dělo a na minutu po celou dobu 20 minut není však možné a vedlo by ostatně k zbytečně velké spotřebě střeliva. Neutralisaci uskutečnime proto tím způsobem, že s počátku, t. j. od 5 hod. 40 min. do 5 hod. 42 min. provedeme mocný a prudký přepad cíle palbou (na př. 8 ran ráz na ráz), dále pak udržujeme cíl pod nepravidelnou palbou, t. j. vystřílíme v nepravidelných časových mezerách vždy jednu až tři řady a přepad prvního druhu opakujeme před samou ztečí cíle, t. j. v době, kdy pěchota dorazí na bezpečnostní vzdálenost (od 5 hod. 59 min. do 6 hodin). Takový přepad bude opakován i za postupu pěchoty vždy tehdy, nebylo-li dosaženo prvním přepadem účinku, t. j. nabývá-li palba nepřítele zase síly. Celková spotřeba střeliva musí býti kalkulována ovšem poněkud větší, neboť jde o neutralisaci časově značně prodlouženou. Kalkulovati potřebu střeliva můžeme tímto způsobem: trvání palby 20 min., z toho k dosažení neutralisace 80 ran v 5 minutách a zbývajících 15 minut udržování neutralisačního účinku palbou, která má ráz palby zabraňovací a vyžaduje na hektar (průčelí 100 m) a hodinu 150 ran, na 15 minut tedy 40 ran. Celkem $80 + 40 = 120$ ran.

Mechanismus palby bude na příklad tento:

Doba střelby	Způsob palby	Spotřeba střeliva pro baterii
5 hod. 40 min. až 5 hod. 42 min.	8 ran ráz na ráz	32
5 hod. 43 min.	jedna řada	4
5 hod. 45 min.	dvě řady	8
5 hod. 46 min.	dvě řady	8
5 hod. 48 min. až 5 hod. 49 min.	4 rány ráz na ráz	16
5 hod. 51 min.	tři řady	12
5 hod. 53 min.	jedna řada	4
5 hod. 56 min.	dvě řady	8
5 hod. 57 min.	jedna řada	4
5 hod. 59 min. až 6 hod. 00 min.	6 ran ráz na ráz	24

Celkem . . . 120

Změna plánu palby zasažením pěchoty.

V 5 hod. 55 min. oznamuje styčný důstojník příchod pěchoty na ztečnou vzdálenost raketou smluvené barvy. Oddíl přeloží svou palbu ihned na další cíl (II. fáze), čímž se časový rozvrh plánu palby změní (zkrátí) o 5 minut. Kdyby styčný důstojník podal tuto zprávu telefonicky, došla by v 6 hod. 00 min., opticky v 6 hod. 2 min. a měla by tedy již jen ráz informativní, neboť v tuto dobu se palba podle plánu palby tak jako tak již přeloží. Všimněme si, že pěchota je v tomto případě zadržena v svém postupu 5 minut, a to před samým cílem, který je však právě v této době pod mocnou palbou, takže z toho nevznikne pro ni žádná zvláštní nevýhoda. Jinak by tomu bylo, kdyby dorazila na ztečnou vzdálenost teprve v 6 hod. 5 min., neboť by se tu octla před cílem, na který byla dělová palba zastavena již 5 minut dříve, a je možné, že v této době pominul již resistenční účinek této neutralizační palby. Kdyby bylo dělové palby opět třeba, musila by býti znovu vyžádána, což by mělo v zápětí další zdržení pěchoty asi o 20 minut. O jednom z těchto případů pojednám v další fázi. Z toho musíme usouditi, že je vždy prospěšné počítati při sestavování plánu palby s postupovou rychlostí pěchoty malou neboli jak říkáme „z m e n š e n o u“. Oprava časového rozvrhu vpřed nečiní nikdy zvláštních potíží (vztahuje se pak arci na všechny další fáze).

II. fáze.

V 5 hod. 55 min. přeložil oddíl svou palbu a soustředí ji podle plánu palby na cíl 59 (Chudý vrch). Doba trvání palby podle plánu do 6 hod. 12 min., nyní opraveno o 5 minut na 6 hod. 7 min. O mechanismu palby a spotřebě střeliva platí obdobně to, co bylo řečeno při I. fázi.

V 6 hod. hlásí styčný důstojník veliteli oddílu telefonicky, že se pěchotě zteč nepodařila pro palbu nepřátelských kulometů severovýchodně od Chudého vrchu (cíl 58), žádá se jejich opětná neutralizace, nová zteč v 6 hod. 20 min. K dodání zprávy bylo třeba 5 minut, dalších 5 minut k vydání příslušných rozkazů, takže palba na cíl 58 bude provedena (soustředěním palby všech baterií) v době od 6 hod. 10 min. do 6 hod. 20 min.

V 6 hod. 20 min. přeloží oddíl palbu a pokračuje v provádění plánu palby, jehož časový rozvrh se změní v tom smyslu, že palba na cíl 59 bude nyní trvati do 6 hod. 32 min.

V 6 hod. 25 min. hlásí styčný důstojník telefonicky veliteli oddílu, že se zteč podařila a že pěchota postupuje na Chudý vrch. Toto hlášení, jež velitel oddílu dostane kolem 6 hod. 30 min., má ovšem jen ráz informativní a nemá v zápětí žádných změn v plánu palby. V 6 hod. 30 min. pozoruje velitel oddílu současně rakety smluvené barvy, jež naznačují, že pěchota dorazila na ztečnou vzdálenost před Chudý vrch. Oddíl přeloží ihned svou palbu na další cíl o 2 minuty dříve, než bylo předvídáno plánem palby. O tyto 2 minuty se opraví časový rozvrh plánu palby.

III. fáze.

V 6 hod. 30 min. započne oddíl neutralisovati třetí nepřátelský zákop (cíl 62) za obdobných podmínek jako za I. fáze. Doba střelby vypočtena vzhledem k zmenšené postupové rychlosti pěchoty na 16 minut, střelba bude tedy trvati do 6 hod. 46 min. Spotřeba střeliva 100 ran na baterii, způsob palby obdobný jako při I. fázi.

V 6 hod. 45 min. dostane velitel oddílu hlášení, že pěchota ob-

sadila Chudý vrch a bude postupovati dále po pětiminutové zastávce. S touto zastávkou velitel oddílu při určení doby střelby na cíl 62 ovšem nepočítal, musí však nyní podle došlého hlášení učiniti tomu zadost tím, že prodlouží dobu střelby na cíl 62 o těchto 5 minut, t. j. do 6 hod. 51 min. Zvětší proto také spotřebu střeliva o 20 ran na baterii.

V 6 hod. 45 min. hlásí styčný důstojník, že na pěchotu silně střelí minomety z rokle 64.

Dělová palba na tento odpor bude míti ráz palby ochranné, zatím co palba přímé podpory leží na odporech předních, na které pěchota právě útočí. Proto si také velitel oddílu II./7. vyžádá zasažení dělostřelectva pro všeobecnou činnost. Toto zasažení bude arci trvati delší dobu, i když jsme při uspořádání skupiny všeobecné činnosti měli na tyto možnosti zřetel tím, že jsme určili již předem, které oddíly vyhoví takovým žádostem, a upravili podle toho spojení. Je-li palba dotčených minometů taková, že vážně ohrožuje další postup pěchoty, rozhodne se velitel oddílu zasáhnouti tam ihned palbou jedné ze svých baterií až do zahájení palby dělostřelectva pro všeobecnou činnost. Třeba však dobře uvážiti, zda nám dvojnásobný přenos palby s tím spojený přinese skutečně výhody.

IV. fáze.

V 6 hod. 51 min. přenese oddíl svou palbu o 200 m vpřed, kde tato palba setrvá 2 minuty, t. j. po dobu předpokládané zteči zákopu 62. V 6 hod. 53 min. hlásí také styčný důstojník, že pěchota zákop obsadila, dalšímu postupu brání však nepřítel v opěrném stanovišti rokle (cíl 64), zteč v 7 hod. 08 min.

Oddíl soustředí svou palbu na cíl 64, doba trvání střelby 7 minut (tu počítáme k dodání zprávy a vydání palebných rozkazů 8 minut), spotřeba střeliva 60 gr na baterii.

V. fáze.

Po překonání tohoto nepředvídaného odporu měl by plniti oddíl svůj úkol přímé podpory dále podle plánu palby. Co může však plán palby v našem případě předvídati? Rozpoznáných odporů mezi 3. zákopem a mezilehlým cílem, na kterém je předvídána delší zastávka, během které se pěchota uspořádá k dalšímu útoku, skutečně není. Musíme však počítati s dvěma možnostmi:

a) v prostoru mezi 3. zákopem a Kuchyní objeví se cíle, t. j. skupiny ustupujícího nepřítele, které se snad ještě někde zachytí, aby kladly dočasný odpor,

b) nepřítel může vyraziti z prostoru Kuchyně k protiútoku.

K a) Půjde o cíle nahodilé, pohyblivé, na něž střeliti bude nejlépe ponecháno iniciativě velitelů baterií, neboť každé zasažení velitele oddílu by znamenalo zpoždění.

Dochází zde tedy k jisté decentralisaci palby. Velitel oddílu nezrekne se přes to úplně své povinnosti řídití palbu svého oddílu. Musí však při tom přestati, jak to odpovídá situaci, na přesném určení pásma, v němž budou hledati baterie své cíle, a na celkové spotřebě střeliva, která nesmí býti bez jeho svolení překročena (viz plán palby v příloze 2). Má arciť vždy možnost, kdykoli toho situace vyžaduje, vzíti palbu svého oddílu do rukou a soustřediti ji na místa, kde se usadil nepřítel k novému odporu.

K b) Čeliti nepřátelským protiútokům z prostoru Kuchyně můžeme jednak palbou protipřípravnou na severní okraj Kuchyně, jed-

nak palebnou přehradou před mezilehlý cíl, na kterém se pěchota zastavila. Těmto možnostem se přizpůsobí plán palby tím (viz přílohu 2), že baterie, nejsou-li zaměstnány plněním úkolů uvedených za a), jsou zaměřeny na severní okraj Kuchyně. Zahájení palby přípravné je ovšem, jako v každém jiném případě, vyhrazeno veliteli (zde tedy veliteli oddílu), který také teprve v rozhodném okamžiku může dáti příslušné rozkazy podle skutečné situace, kterou předem předvídati v plánu palby bylo by již nemístné. Palebná přehrada se uskuteční na žádost pěchoty tak, jak je předvídána plánem palby (viz přílohu 2).

Příloha 2.

**Plán palby přímé podpory oddílu II./7. I. část — až do dobytí
I. mezilehlého cíle východní útočné skupiny.**

V době		6. baterie	5. baterie	4. baterie	Poznámka
od	do	střílí na cíl čís.			
5 h 40'	6 h 00'	zákop a východní část kulometného hnízda 58/120 gr	zákop a západní část kulometného hnízda 58/120 gr	zákop s kulometným hnízdem 50/120 gr	Každá baterie průčelí cíle 100 m
6 h 00'	6 h 12'	soustředění palby na opěrné stanoviště 59/80 gr			Každá baterie dostane $\frac{1}{3}$ cíle, t. j. pruh 50 m široký a 150 m hluboký
6 h 12'	6 h 28'	62/100 gr od silnice na východ	62/100 gr od silnice na západ	62/100 gr po obou stranách ústí spojovacího zákopu	Každá baterie průčelí 100 m
6 h 28'	6 h 30'	přenos palby o 200 m vpřed 24 grš			
6 h 30'	po dobu postupu na mezilehlý cíl a po dobu zastávky na něm	baterie působí na cíle nahodilě, každá v svém pozorovacím pásmu. 60 gr 60 gr 60 gr Jinak budou zaměřeny na severní okraj Kuchyně a připraví palebnou přehradu před I. mezilehlý cíl. Tato palba se provede na žádost pěchoty palebným přepadem v trvání 5' a opakuje se, žádá-li to pěchota, znovu. Kadence pro první 3' — 6 ran, další 2' — 2 rány.			Každá baterie průčelí 200 m, t. j. 6. baterie: vztažný bod 73, průčelí 60 dc 5. baterie: vztažný bod 73, vpravo 60, průčelí 60 dc 4. baterie: vztažný bod 73, vpravo 120, průčelí 60 dc

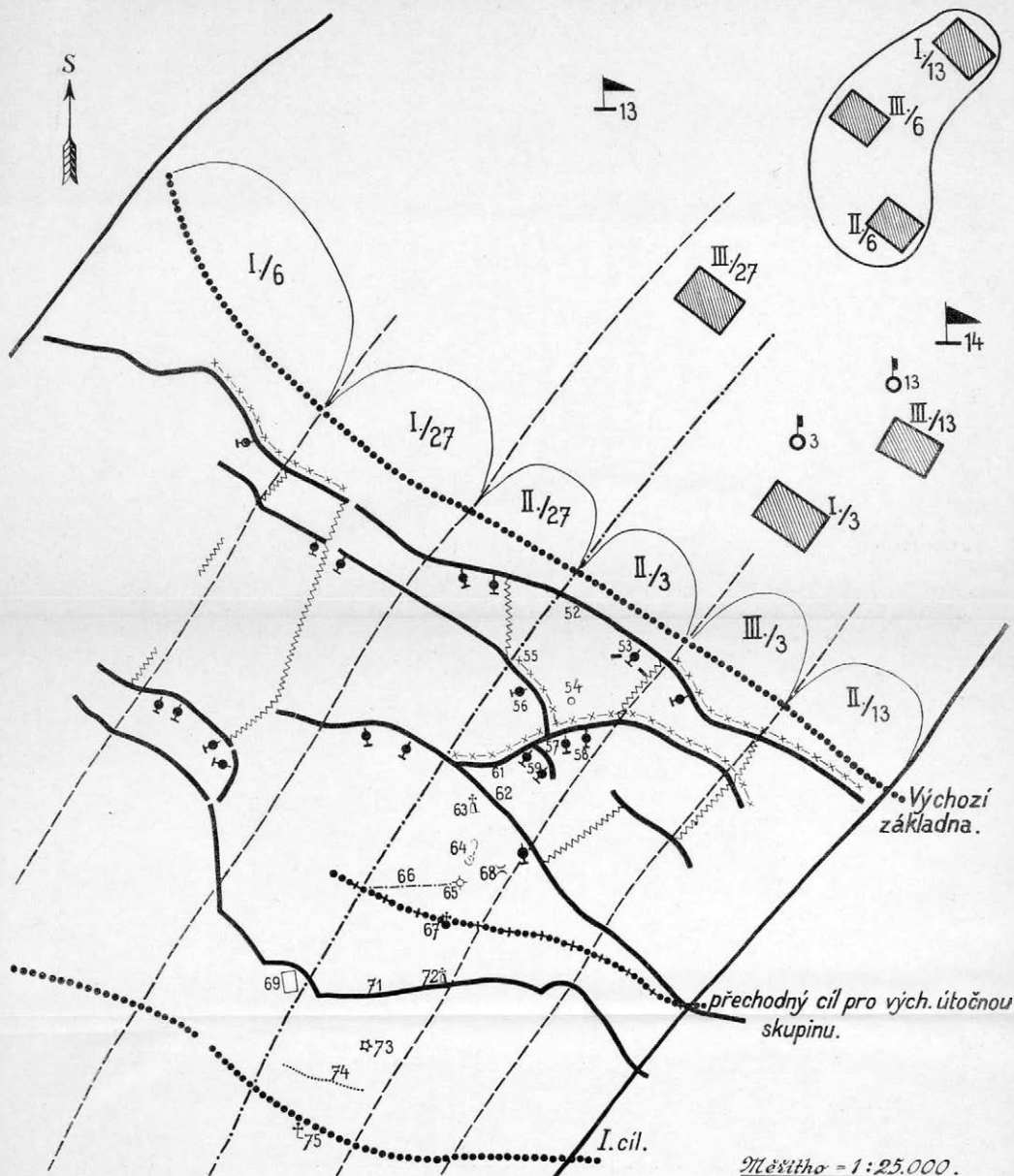
Z á v ě ř e č n á p o z n á m k a :

Náš příklad nám ukazuje, jak možno v určité situaci splniti úkoly přímé podpory. Ukazuje nám dále, jak často bude třeba právě u tohoto druhu palby se odchýliti od předem sestaveného plánu palby, i když tento plán mohl býti zpracován velmi konkrétně na

Palebná činnost oddílu II./7. za útoku až do doby I. mezilehlého cíle.

V době		6. baterie	5. baterie	4. baterie	Poznámka
od	do	střelí na cíl čís.			
5 h 40'	5 h 56'	zákop a východní část kulometného hnízda 58/108 gr	zákop a západní část kulometného hnízda 58/108 gr	zákop s kulometným hnízdem 56/108 gr	Tři řady (v 5 h 56' a 5 h 57') vypadly, 6 ran ráz na ráz vypáleno od 5 h 55' do 5 h 56'
5 h 56'	6 h 05'	soustředění palby na opěrné stanoviště 59/72 gr			Doba střelby o 2' kratší než předvídáno plánem palby, proto také menší spotřeba střeliva
6 h 10'	6 h 20'	soustředění palby na kulometné hnízdo 58/80 gr			
6 h 20'	6 h 30'	soustředění palby na opěrné stanoviště 59/72 gr			Doba střelby o 2' kratší než předvídáno plánem palby, proto také menší spotřeba střeliva
6 h 30'	6 h 51'	neutralisace zákopu 62/120 gr			Doba střelby proti plánu palby o 5' delší, proto spotřeba střeliva o 20 ran větší
6 h 51'	6 h 53'	přenos palby 200 m vpřed 24 gr			
7 h 01'	7 h 08'	soustředění palby na opěrné stanoviště 64/60 gr			
7 h 08'	po dobu postupu pěchoty na mezilehlý cíl a po dobu zastávky na něm, jak předvídáno plánem palby				
Celková doba střelby: 1 h 28'		celková spotřeba střeliva: 536 ran			Průměrná kadenace: 1. Střední postupová rychlost pěchoty: 100 m za 52'

podkladě přesně známé situace, jak tomu je na frontě opevněné. Ukazuje nám však také, že plán palby není zbytečný, neboť palby jím předvídané jsou páteří, vinou se jako červená niť palebnou činností oddílu za akce. Plán palby je nutný, diktuje veliteli oddílu činnost

vždy tehdy, není-li zpráv, které by vyžadovaly odchýlných opatření, a orientuje pěchotu o tom, jak plní její dělostřelectvo svůj úkol přímé podpory v situacích, kdy pěchota nemá možnosti se s ním do-
rozuměti.

V příloze 3 je uvedena souhrnná palebná činnost oddílu II./7., jak byla provedena během akce. Z ní můžeme čerpati cenné poznatky o časovém rozvrhu, průměrné kadenci palby, celkové spotřebě střeliva a p.

Zbývá ještě upozorniti, že jsem se v tomto příkladu zabýval výhradně palbou přímé podpory oddílu II./7., tedy příslušného oddílu přímé podpory. V skutečnosti se palba přímé podpory, řízená do úseku praporu II./3. značně zesílí palbou dělostřelectva pro všeobecnou činnost, které nadto bude prováděti veškeré nutné palby ochranné. To znázorniti by však přesahovalo rámec našeho příkladu a zbavilo by jej přehlednosti.

Přípravka pro Válečnou školu.

Škpt. gšt. Rudolf Kučera:

Řešení 14. otázky z taktiky jezdeckta.

Jezdecktvo ve využití úspěchu a na pronásledování.

Námět:

Povšechná situace.

Za bitvy sváděné od několika dní v prostoru na jihovýchod od Prahy dosahuje severní strana četných úspěchů v prostoru mezi Vltavou a Wilsonovou železnicí na frontě Libeřský potok—Dolní Jirčany—Říčany. Letectvo hlásí, že nepřítel stahuje své trény za řeku Sázavu a že pozoruje čilý zpětný pohyb vojsk ve směru jihovýchodním do zalesněných prostorů rozprostírajících se na severozápad od řeky Sázavy.

Velitel severní strany proto nařídil, aby jezdecká brigáda, jsoucí dosud v záloze ve Vršovicích, využila úspěchu dosaženého pěšími divisemi a pronásledující ustupujícího nepřítele ve všeobecném směru na Benešov vynasnažila se odříznouti nepříteli ústup přes řeku Sázavu.

Podrobná situace.

2. jezdecká brigáda, zesílená dělostřelectvem a pěchotou na automobilech, dosáhla v 9 hodin prostoru Dolní Břežany—Jesenice—Dobřejšovice—Vesce, odkud ihned vyšle své „přezvědčné oddíly“ a za nimi „stíhací oddíly“.

Ve všeobecném směru na Poříčí—Benešov vyšle z Jesenic PO. 2 v síle jedné eskadrony jezd. pl. 5 a stíhací oddíl 2, složený ze zbytku jezdeckého pluku, čtyř obrněných automobilů a jedné baterie lehkého dělostřelectva, a dá jim za úkol, aby, využívajíce úspěchu v pásmu ohraničeném na západě čarou: Psáry—Těptín—Kostelec Zbořený—Bukovany, na východě čarou: Herinky—Popovice—Pyšely—Čerčany, odřízly nepříteli ústup přes řeku Sázavu.

Otázky:

1. Jak užijeme jezdeckta v operaci využití úspěchu a na pronásledování?

2. Jaká bude činnost přezvědných oddílů a stíhacích oddílů jezdeckta v těchto operacích.

Řešení:

Polní řád, pojednává o využití úspěchu v člancích 260, 261, 354, 355, 356 a 357, uvádí v podstatě: ... „je třeba, aby jednotky šly nepříteli houževnatě v patách a neztratily s ním dotyk; to je často velmi obtížné, neboť nepřítel se snaží odpoutati, hlavně v noci.“ „Úspěchu se využívá do šířky i do hloubky:

do šířky... aby průrvy v nepřátelské frontě byly rozšířeny;

do hloubky postupem v příkazaném směru; při tom je třeba krýti boky; nevyřizujeme se však podle zastavených jednotek...”

„Nejdůležitějšími činiteli při využívání úspěchu jsou dělostřelectvo, jezdeckta a letectvo. Rychlý postup, neustále se měnící situace a nesnáze ve spojení kladou velké požadavky na iniciativu podřízených velitelů a doporučují decentralisaci velení. To je nutnou podmínkou, mají-li mítí tito velitelé v ruce prostředky, aby mohli jednati včas...”

Jak tedy užijeme jezdeckta podle těchto zásad?

Využití úspěchu, majíc za účel rozšíření již dosažený úspěch, musí býti podniknuto kombinací všech prostředků; v této fázi musí jezdeckta jednati v těsném spojení s ostatními zbraněmi a bez přestání se snažiti, aby obnovilo dotyk, který se uvolňuje, vyhledávati trhliny v protivníkově frontě, vnikati do nich, vésti tam pěchotu a začínati s obklíčováním odporů. Jezdeckta nesmí zapominati, že dokud nepřátelské taktické svazy nejsou ještě rozrušeny, dokud velitelství i spojení jsou v činnosti, že nemůže samo získati vážné a trvalé úspěchy.

Naproti tomu, je-li dosaženo vítězství a nepřítel povoluje, nemysle na nic jiného než na rychlé uniknutí z bitvy, a nastává-li demoralisace v jeho řadách, musí jezdeckta hned započítí jeho pronásledování a vyraziti bez váhání, a to všemi jezdeckými jednotkami, jež jsou k dispozici. Při pravděpodobném přerušení a zničení cest je přes vývoj mechanických prostředků jediné jezdeckta ještě dnes zbraní, která může s letectvem a v těsném spojení s ním dosáhnouti nepřítel, připoutati se na něho, vniknouti mezi jeho proudy, útočiti na ně z boku a předstihnouti je na význačných místech terénu. Jedním slovem, nepopřáti nepříteli možnost, aby se zachytil a vzchopil k novému odporu.

Rozeznáváme tedy u jezdeckta ve využití úspěchu dvě postupné fáze, nemající obyčejně mezi sebou přesných hranic:

Přímé využití úspěchu prováděné všemi zbraněmi v těsném souladu.

Daleké využití úspěchu neboli pronásledování, dílo to jezdeckta a letectva — vždy, alespoň na počátku.

A co nám praví o tomto dalekém využití úspěchu neboli o pronásledování náš Polní řád?

„Vzrůstá-li rozvratu nepřítel a není-li nepřítel s to, aby obnovil proti útočníkovi souvislou palebnou čáru, počíná se pronásledování. Útočník pronásleduje na široké frontě, snaže se neustále obcházet nepřátelský odpor, předstihovati nepřítel postupem na bocích a uzavřítí mu ústupy. Pronásle-

dování provádějí silné předvoje dobře vybavené dělostřelectvem, před kterými postupují obrněné automobily, jezdectvo a letectvo...

„Jezdectvo působí obyčejně na křídlech. Spolu s oddíly obrněných automobilů vyšších jednotek a zesíleno dělostřelectvem, event. automobilisovaným, podporováno pěchotou, dopravovanou na nákladních automobilech, může předstihnouti nepřítele na ústupových cestách.“ G-V, čl. 262.

Jaké úkoly připadnou však výhradně jezdectvu v mezích těchto zásad Polního řádu?

Budou to obyčejně tyto úkoly:

1. vyhledati rychle a co možno všude na široké frontě ustupujícího nepřítele, zjednatí a udržovati s ním dotyk, vyhledati trhliny v nepřátelské sestavě a volné prostory, jakož i obhlédnouti cesty tam vedoucí;

2. vniknouti povstálými trhlinami do nepřátelské sestavy, vzniklé mezery rozšiřovati, ohrožovati tyl nepřátelské sestavy, jakož i komunikace v nepřátelském tylu a tak nepřítele donucovati k neustálému ústupu;

3. zabrániti nepříteli, aby se nemohl zachytiti k opětnému odporu tím, že dobudeme, obsadíme a uhájíme takové vhodné posice až do příchodu vlastní pěchoty;

4. vyhledati a útočiti na nepřátelské posily, které se nepřítel snaží vrhnouti do bitvy, a ohrožovati nebo vzíti místa, která nepřítel hájí, nebo by mohl hájiti, aby chránil svůj ústup;

5. provésti zničení přechodů a komunikací nutných pro ústup nepřátelských sil.

Jakým nejvhodnějším způsobem může jezdectvo splniti tyto úkoly?

Nejdříve, jako vždy a v každé operaci jezdectva, vyšle přezvědné oddíly, aby vyhledaly nepřítele, zjistily odpory, které ještě kladé, a trhliny v jeho sestavě, jakož i volné prostory, jimiž lze v nepřátelskou sestavu vniknouti, a cesty tam vedoucí. Tyto zprávy musí býti vyhledány z širokých front a velmi rychle. Proto užijeme četných přezvědných oddílů, pokud se však jejich síly týká, slabých, aby postupovaly rychle. Tyto přezvědné oddíly postupují čilým ruchem, postupnými posuny a zajištěny svými předvoji, rozprostrou před sebou širokou clonu průzkumnými hlídkami, které hbitě prohledávají terén.

Za touto clonou — těmito hráběmi, prohrabávajícími terén — táhnou jiné oddíly, kterým připadá další z uvedených úkolů, aby vnikly do mezer zjištěných přezvědnými oddíly a jejich průzkumnými hlídkami, aby obchvacovaly neb odstranily zjištěné místní odpory, proti kterým arci slabé přezvědné částice jsou bez moci. Tyto oddíly, složené ze silných jezdeckých jednotek, které doprovázejí baterie lehkého dělostřelectva a jimž velí velitelé, vybavení pravomocí i dostatečnými pojitky, zoveme „stíhacími oddíly“. Stíhací oddíly, majíce takto vlastní úlohu využití úspěchu, jejichž velitelé musí jednati v mezích úkolu podle zpráv přezvědných oddílů velmi iniciativně, postupují postupnými posuny přímo za přezvědnými oddíly, zajištěny vlastními předvoji a rozčleněny do šířky a do hloubky, aby nebyly vydány účinkům nepřátelské palby, přece však tak pohromadě, aby — jak to vyžaduje Polní řád v článku 261 — jejich velitelé měli v ruce prostředky a mohli jednati včas. Proto také ne-

budou za přezvědnými oddíly příliš daleko, také i proto, že přezvědné oddíly nebudou mít samy nějaké zvláštní mohutnosti palby.

Konečně vzadu jako třetí sled potáhnou zálohy: pěchota na automobilech, automobilisované dělostřelectvo, lehké tanky. Těchto užije velitel vyšší jezdecké jednotky buď k využití úspěchu dosaženého stíhacími oddíly (jezdeckými pluky), aby pokračoval takto v své celkové úloze nebo aby podnikl mohutný útok na vážný nepřátelský odpor, který stíhací oddíly zarazil v postupu na cíl.

Zdaří-li se tato útočná operace, obnoví vyšší jezdecká jednotka svůj postup jako předtím.

Ztroskotala-li se tato operace, přejde jezdecktvo v obranu a vyčkává příchoď předvojů vyšších jednotek všech zbraní, které pak samy převezmou a vedou další činnost.

Za těchto operací bude mít letectvo za úkol, aby vedlo jezdecktvo tak, aby neztrnulo před místními odpory, nýbrž aby snadno a rychle pronikalo různými překážkami, sledujíc vždy místa nejmenšího odporu.

Nemohli bychom očekávat nižádných výsledků od jezdeckta, které již na první ránu sesedne s koní a připoutá se k terénu, aniž se dříve snaží svými četnými, velmi pohyblivými a málo zranitelnými jezdeckými průzkumnými hlídkami vyhledati v nepřátelské sestavě místa nejmenšího odporu nebo trhliny a volné prostory. Palba musí však býti vždy pohotova, aby usnadnila pohyb. Jinak bude jezdecktvo zastaveno v svém pohybu již prvními ojedinělými odpory a pozbuďte výhod svých odvěkých charakteristických vlastností: rychlosti a pohyblivosti, které mu nahrazují palebnou sílu pěchoty.

Tím bychom stručně odpověděli na 1. otázku, kterou jsme si dali, jak užijeme jezdeckta v operaci využití úspěchu a na pronásledování, a budeme se zabývat činností PO. 2 a SO. 2 v naší konkrétní situaci. Poněvadž již známe zásady užití takových oddílů, nebude nám nesnadno tuto otázku správně rozřešiti, podrobíme-li dříve stručně úvaze prvky každého rozhodnutí. Nejdříve úkol nám připomíná, že je nutno jednati rychle, současně v celém přikázaném pásmu a hledati nepřítele, mezery v jeho sestavě nebo místa nejmenšího odporu. To je tedy úkolem přezvědného oddílu, který získané zprávy podá ihned a co nejrychleji stíhacímu oddílu, který táhne za ním, připraven, aby vnikl do zjištěných mezer a je rozšiřoval a místní odpory, které by se vyskytly, odstraňoval.

Terén mezi naším východiskem a řekou Sázavou, která tvoří důležitý cíl, je v první polovině dostatečně schůdný, s hojnými komunikacemi, podélnými a příčnými a s dostatek přehledný. Druhá polovina je však pravým opakem první: je úplně zalesněna, je nepřehledná a značně pahorkatá, leč přes to schůdná. Z toho plyne, že pro PO. bude činnost průzkumná v první polovině pásma mnohem snazší, že tedy nebude vyžadovati takového počtu průzkumných hlídek jako v polovině druhé. Pro stíhací oddíl budou však tyto poměry skoro opačné. V první části pásma bude snadno nepřítelem pozorován a všude v dosahu nepřátelských zbraní. Musí proto postupovati v sestavě rozčleněné do šířky a do hloubky a na větší vzdálenost za PO. O nepříteři víme, že ustupuje, protože není však ještě zcela poražen, bude svůj ústup zajisté chrániti. Proto musíme bráti v počet, že se bude snažit zarazit náš postup a že pravděpodobně

na severozápadních okrajích zalesněného pásma, snad v čáře Těptín—Kamenice—Struhařov—Popovice bude mítí zadní voj na připravené posici a že konečně na řece Sázavě samé bude nepřítel připravovatí buď novou záchytnou posici nebo že tam bude činiti opatření pro nerušený přechod řeky. Proto již velitel jezdecké brigády sám určí tyto čáry jako cíle postupných posunů svých PO. a SO. a nařídí jim, aby mu poslaly hlášení z těchto cílů. Vlastní situace je příznivá a dovoluje nám býti co nejdovážnějšími. O první linii nepřátelské podají nám nejpřesnější zprávy vlastní vojska pěších divísi, jsoucí s nepřítelem v boji.

Konečně pak povětrnost je důležitým činitelem v těchto operacích: mlha a dešť může usnadniti činnost našich oddílů v první části našeho pásma právě tak, jako mohou provedení jejich úkolu v druhé, zalesněné části zcela zmařiti, kdyby se musily omeziti jen na hlavní cesty, vedoucí lesy, které nepřítel může snadno a se silami silami uzavříti.

Po těchto úvahách sledujeme nyní činnost našich oddílů, majících za úkol využití úspěchu a pronásledovati nepřítele.

Přezvědný oddíl — jedna eskadrona jezd. pl. 5 — má vyhledávati zprávy pro „stíhací oddíl“, který táhne za ním. Odkud nejdříve? Stíhacímu oddílu jde nejdříve o to, aby věděl, kde může nejjednodušněji překročiti linie vlastní pěchoty a kde může nejlépe vniknouti do nepřátelské sestavy. Zdálo by se, že rozřešiti tuto otázku je tak snadné, že nepotřebuje dalšího objasnění, neboť věci ty se dozví od vlastních vojsk. Nesmíme však zapomínati, že se situace na frontě stále mění a že právě tam v tomto období nastávají značné nesnáze ve spojení. Proto přezvědný oddíl musí již s počátku vyslati četné průzkumné hlídky do řad vlastní pěchoty, aby od ní na místě získal nejspolehlivější a nejčerstvější zprávy. Nejen však to, průzkumné hlídky musejí zjistit i podmínky příchodu, cesty vedoucí do 1. linie a překážky, které bude nutno odstraniti neb upravití. Zkušenosti ze světové války dávají nám mnoho příkladů o neúspěchu operací využití úspěchu a pronásledování jezdeckem, zaviněném jediné opominutím těchto příprav, které se zdají bezpodstatnými.

V našem případě vyšle tedy velitel PO.2 již z Jesenic četné průzkumné hlídky po různých cestách na různá četná místa vlastní 1. linie s úkolem, aby zjistily podmínky příchodu na frontu, cesty tam vedoucí, vyskytující se překážky a konečně přesnou situaci vlastní pěchoty a vhodná místa k vniknutí do nepřátelské sestavy. To bude tedy 1. posun našich oddílů. Vniknutí našich oddílů do nepřátelské sestavy musí arciť podporovati co nejúčinněji vlastní pěchota. Předpokládejme, že velitel PO. užil pro 1. posun jedné čety na průzkumné hlídky a že následován SO., vnikl do nepřátelské sestavy lesem Vysoká a údolím potoku Olešský. V tomto okamžiku se již rozjedou nové průzkumné hlídky na 2. postupný cíl, t. j. na sev. záp. okraje zalesněného pásma do povšechné čáry Těptín—Kamenice—Struhařov—Šedobrovice—Popovice.

Za přezvědným oddílem následuje v patách „stíhací oddíl“, zajištěný předvojem rozvinutým tak, aby valný voj stíhacího oddílu zajišťoval proti palbě ručních zbraní a proti palbě nepřátelského dělostřelectva zajišťuje se valný voj tohoto oddílu sám svou sestavou, rozčleněnou do hloubky, a dovolí-li to šířka mezery vyhlédnuté v nepřátelské sestavě přezvědným oddílem, i do šířky, avšak vždy tak, aby stíhací oddíly byly neustále s to vyplniti svou

úlohu: udeřiti silou na nepřátelské místní odpory nebo přicházející podpory, rozšiřovati vzniklé mezery a ohrožovati tyl nepřátelské sestavy, zabraňující nepříteli, aby se nemohl zachytiti k opětnému odporu. A tak povedou přezvědňé oddíly v této operaci stíhací oddíly dotud, dokud se budou vyskytovat trhliny v nepřátelské sestavě a dokud nepřítel bude klásti jen místní odpor. Narazí-li však na souvislý nepřátelský odpor, musí zasáhnouti pěchota přidělená jezdecké brigádě, a nestačí-li, vyšší jednotky všech zbraní, jejichž příchodu vyčká jezdeckto v těsném dotyku s nepřítelem.

Řešení otázky 20 B.

Připomeneme-li si znění článku 109 našeho Polního řádu, který praví, že „jezdeckto pěších divisí pracuje toliko pro pěší divise...“, bude nám jasno, že užití divisního jezdeckta ve vyhledávání zpráv pro velitele armády bude jen v ý j m e ě n é, a to jen tehdy, nebude-li pro tento úkol armádního jezdeckta a nebudou-li všechny pěší divise samy potřebovati svého jezdeckta pro jeho přední úkol: z a j i š t ě o v a c í. Podle našeho námětu nemá velitel armádní skupiny armádního jezdeckta a 4. pěší divise, poněvadž táhne v 2. sledu a je tak zajištěna divisemi 1. sledu, nepotřebuje svého divisního jezdeckta.

Smíšený přezvědňý oddíl 4. pěší divise nahrazuje tedy v našem případě vyšší jezdeckou jednotku, které by byl svěřen úkol zvědný před armádní skupinou. Se zřením k omezeným prostředkům bude tato náhrada i činnost smíšeného přezvědňého oddílu též jen omezená, neboť nuceně se omezí na vyhledávání zpráv jen ve všeobecném směru postupu armádní skupiny nebo na místa velitelem armádní skupiny zvláště uvedená. Z toho plyne, že SPO. bude mít obdobnou úlohu jako jednotlivé přezvědňé oddíly jezdecké brigády na zvědech. O nich jsem pojednal již tak obšírně, že nebudu to vše nyní opakovati, zdůrazňuji jen, že pro SPO. na přezvědech platí vše, co bylo řečeno v řešení úloh přezvědňých oddílů: morální a materiální příprava přezvědňého oddílu před vyražením na přezvědy, postup postupnými posuny, postupný průzkum posunů jezdeckými průzkumnými hlídkami a osobním pozorováním velitele, sbírání hlášení a zasílání zpráv veliteli, který vyslal přezvědňý oddíl, součinnost a spojení s letectvem, vlastní zajištění přezvědňých oddílů atd.

Přece však, srovnáme-li přezvědňé oddíly jezdecké brigády na zvědech a smíšené přezvědňé oddíly pěších divisí, jimž byl svěřen úkol vyhledávati zprávy, zjistíme již v s l o ž e n í obou oddílů m a r k a n t n í r o z d í l: u PO. jezdecké brigády nezařadujeme zásadně cyklistických útvarů, kdežto u SPO. je cyklistická rota podstatnou součástí SPO. Proč to tedy? Je chyba, že jsme nezařadili cyklistickou část u PO. jezdeckých brigád na zvědech, anebo že jsme zařadili cyklistickou rotu u SPO.? Poněvadž je to skutečně otázka zásadní, o níž slýcháváme často názory velmi rozdílné, věnujme jí několik úvah k objasnění.

Polní řád v článku 133 praví, že „jezdeckto je základním prvkem přezvědňých orgánů...“. Ono to je tedy, které jak u PO. jezdecké brigády, tak i u SPO. vyhledává zprávy tím, že p o z o r u j e a s b í r á z p r á v y. Jaký úkol mají tedy cyklisté ve SPO., když jich neužíváme pro vyhledávání zpráv jako jezdců? Za PO. jezdecké brigády postupují takřka v jejich šlépějích — podle situace a terénu více nebo méně vzdálené — hlavní síly jezdecké brigády, aby podporovaly zastavené přezvědňé oddíly neb aby je zachytily, byly-li by vrženy zpět

nepřátelskou přesilou, jakož i aby event. bojem přezkoušely a doplnily hodnotu získaných zpráv. Za divisní eskadronou na přezvědech táhnou též vyšší jednotky, ale takovým ruchem a na takovou vzdálenost, že by nemohly včas a účinně zasáhnouti v prospěch divisních eskadron tak, jako to mohou a musí učinit hlavní síly jezdecké brigády v prospěch svých přezvědých prvků. Proto již analogie sama vyžaduje, aby za divisní eskadronou na přezvědech táhla nějaká část, která by byla schopna následovati přezvědých prvků divisní eskadrony, aby je mohla podporovati nebo zachytiti. Mohla by to býti tedy pěchota na automobilech, anebo na jízdních kolech. Pěchota na automobilech může se však na přezvědech méně přizpůsobiti pohybu divisní eskadrony než cyklisté, kteří se mohou alespoň kupředu sami zajišťovati a kteří svou zvýšenou pohotovostí mohou též lépe přispěti na pomoc divisní eskadroně nežli pěchota na automobilech. Konečně cyklistická rota a kulometry na automobilech rozmnožují palebné prostředky divisní eskadrony a rozšiřují tak prostor její jinak do hloubky i do šířky velmi omezené působnosti. Je tedy samozřejmé, že divisní eskadrona, nemohouc spoléhati na pomoc jiných, ji stejně rychle a všude následujících eskadron — jako tomu je u P.O. jezdecké brigády, musí se spokojiti prostředkem méně vhodným nežli jezdeckými eskadronami, neboli cyklisty, kteří však jí přispějí i při menším počtu větší palebnou silou. Vidíme-li tedy, že přidělení cyklistických částí k divisním eskadronám je kategoričkou nezbytností, musíme proti tomu uznati, že přidělení cyklistických částí k přezvědým oddílům, vysílaným jezdeckou brigádou, bylo by zhola zbytečností.

Jezdectvo pohlíží na své cyklistické části, zařazené do jezdecké brigády, jako na svou pěchotu, zálohu to palby brigády, a starostlivě o ni pečující za pochodu i za ubytování, nezasaňuje je dříve, dokud jezdecké části zcela nevyjasnily situaci tak, aby zasažení cyklistů přineslo jezdecku užitek tam, kde jedině jejich zbraně jej mohou přinést. Proto také se ze zásady varujeme rozdělování cyklistických částí po četách, anebo co by bylo ještě horší, užívání cyklistů určených k boji pro službu spojovací; k tomu jsou organizačně určeny cyklistické spojky u různých velitelství.

Nabyté zkušenosti mne nutí, abych se ještě zmínil o kulometné četě na automobilech smíšených přezvědých oddílů a abych objasnil její užití na rozdíl od čet obrněných automobilů. Není sporu o tom, že čtyři obrněné automobily budeme užívat s největším úspěchem k průzkumu na přezvědech, neboť její rychlost, palebná síla a pancíř jí propůjčují k tomu mimořádné schopnosti. Okolností, že obrněné automobily jsou dosud odkázány jen na dobré silnice a že se nemohou samy vhodně zajišťovati v bocích, vyžadují však, aby byly ve vhodných vzdálenostech doprovázeny jezdeckými hlídkami, které současně s četou obrněných automobilů provádějí průzkum tak, jak asi vysvítá z příkladu uvedeného v řešení úkolu P.O. jezdecké brigády na zvědech. Za těchto podmínek můžeme a také musíme čtyři obrněné automobily — již pro vhodnou pomoc, kterou skýtají jezdcům v pátrání po nepříteli — vždy co nejvíce užívat na přezvědech jako účinné zbraně.

Četa kulometů na automobilech se však liší již svým vzhledem podstatně od čet obrněných automobilů, neboť její vozidla netvoří zbraň, nýbrž jen dopravní prostředek pro kulometry a jejich obsluhu, na nich naložené. Tím je dáno již její užití: musí

zůstatí vždy za jezdeckými částmi, kde spolu s cyklisty vyčkává, až nastane i její okamžik, kdy přezvědné prvky — jezdeckto — budou potřebovat jejich kulometů, které obsluha složí s automobily a donese tam, kam bude potřeba. Tedy kulometné čety na automobilech — osobních anebo lehkých nákladních — jsou rovněž jakousi nouzovou výpomocí, majíce za účel, aby za divisní eskadronou dovážely ty zbraně, které jí samé pro boj chybějí nebo které jí nedostačují. Ovšem čety obrněných automobilů by byly divisní eskadroně vítanější pomocí.

Po těchto úvahách a připomenuli-li jsme si řešení obdobné úlohy uložené a řešené přezvědným oddílem jezdecké brigády, můžeme nyní správně řešiti otázku danou tímto námětem:

Jak hodlá velitel SPO. provéstí svůj úkol.

1. SPO. vyrazí v 5 hodin z Vesce v sestavě:
pochodová hlídka: 1 důstojník a 1 roj patračů divisní eskadrony,
předvoj: 1 družstvo střelecké čety divisní eskadrony,
valný voj: zbytek divisní eskadrony,
cyklistická rota,
četa kulometů na automobilech,
zadní voj: 1 družstvo cyklistické roty.

2. V této sestavě potáhne rychle až do Střířna, odtud vyšle tři jezdecké hlídky, každou v síle jednoho roje čtyř patračů k průzkumu možnosti přechodů přes řeku Sázavu mezi Týnicí nad Sáz. a Lštěním.

3. Hlavní síly potáhnou do Poříčí, vyšlou odtud dvě nové průzkumné hlídky na Benešov a vyčkají v Poříčí hlášení hlídek o možnostech přechodu přes řeku Sázavu,

4. postupují pak za novými průzkumnými hlídkami na Benešov.

Jaká pojítka bude mítí velitel SPO. a jakých by si ještě přál, aby mohl lépe dostáti svému úkolu.

Má jezdcé u své divisní eskadrony, cyklisty u cyklistické eskadrony, automobily a motocykly u kulometné čety, jednu soupravu identifikačních a signalizačních terčů a signálové rakety.

Když jde na přezvědy, tedy daleko před armádní skupinu, přál by si mítí ještě taková pojítka, kterými by mohl zasílati zprávy veliteli armádní skupiny rychle, včas a spolehlivě i přes území zaplavené nepřátelskými hlídkami a aniž by tím unavoval a vyčerpával svá mechanická pojítka, která má, ale kterých bude nutně potřebovati pro sebe k vyhledávání zpráv a k dodávání jich uvnitř SPO. Přál by si tedy, aby mu velitel armády přidělil radiotelegrafickou stanici, poštovní holuby, signalizační stanici optickou, jakož i několik telefonistů, kteří by mohli, bude-li to až do střetnutí s nepřítelem možno, využití permanentní telefonní sítě. Konečně bude mu záležeti na tom, aby se mu dostalo co nejučinnější pomoci a podpory od letectva, jak v doprovodu na přezvědech, tak i pokud se týká dodávání zpráv pro velitele armádní skupiny, zvláště však zpráv negativních.

Řešení otázky 17 A.

„Každé pěší divisi a horské brigádě je přidělena tak zvaná divisní nebo brigádní eskadrona.“ (G-V, čl. 58.)

Tato eskadrona, zvaná často kolonní, má odlišnou organizaci od eskadron normálního polního pluku. Je složena z velitele, z jeho

zástupce, z 1. a 2. čtyř patračů, z 3. čtyř střelecké a nejnověji ze 4. čtyř kulometné. Četa patračů nemá automatických zbraní a je složena ze dvou družstev patračů. Četa střelecká a četa kulometná má podobnou organisaci jako obdobné čety eskadron polního pluku.

Pomocný personál a vozidla eskadrony jsou sdruženy v pomocném družstvu, které se skládá z roje velitelského, z roje hospodářského a ze zdravotnické hlídky. Samostatné pěší brigády mohou mít kolonné čety s počtem a s organisací čety patračů divisní eskadrony.

Trén divisní (brigádní) eskadrony se dělí na trén bojový, který obsahuje jednu převoznou kuchyni, jeden vůz kuchyňský a jeden vůz muniční, a na trén proviantní, mající čtyři vozy proviantní, jeden vůz pro kováře a jeden vůz zavazadlový.

Divisní nebo brigádní eskadrona — zvláště když před vyššími jednotkami neoperuje žádná jezdecká brigáda — může dostati úkoly rozsáhlejší, jako vyhledávání zprávy, držeti důležité místo až do příchodu předvojů vyšších jednotek, zjednatí dotyk s nepřítelem, zahájit využití úspěchu a p. Proto musí velitelství dáti své eskadroně potřebné posily, jako cyklisty, kulomety, automobily a pojítka, aby mohla úkol jí svěřený se zdarem provést. Takové prozatímní seskupení nazýváme u pěších divisí „S m í š e n ý p ř e z v ě d n ý o d d í l — S P O.“.

Všeobecně obvyklé složení takových oddílů — v jiných armádách organisace stálé — je:

- velitelství oddílu (jako velitelství korouhve),
- divisní eskadrona,
- cyklistická rota,
- jedna četa kulometů na automobilech (nebo četa obrněných aut),
- motocykly a pojítka.

Je-li třeba, mohou býti i zesíleny děly a pěchotou dopravovanou na automobilech, jako na př. za zjednávání dotyku při střetném boji (G-V, čl. 342).

Divisní jezdeckto v takovém složení tvoří pak skutečný oddíl všech zbraní, operující před zajišťovacími jednotkami pěší divise, v němž divisní eskadrona „je základním přezvědčným prvkem“ (G-V, čl. 133).

Otázky z ústních přílímácích zkoušek v roce 1926.

Podplukovník gen. štábu S. N a l o t:

Řešení otázek z taktiky pěchoty.

(Pokračování.)

O t á z k a 15.

(Dokončení.)

5. Časové podmínky.

Kdy bude moci býti útok spuštěn? Předpokládejme, že rozkaz velitele 3. pluku byl dán ústně všem zúčastněným v 13 hod. 30 min. Počítejme půl hodiny na oznámení rozkazů jednotlivým sledům, půl druhé hodiny na provedení přibližovacího postupu a půl hodiny na zaujetí útočné sestavy na výchozí základně: tak tedy nebude pěchota hotova vyraziti dříve než v 16 hodin. Poněvadž pak na druhé straně je vhodné nezdržovati příliš spuštění útoku, abychom měli ještě dosti času využití úspěchu, určil by velitel brigády pravděpodobně přímo tuto hodinu pro spuštění útoku.

Nebudeme zde uváděti rozkazy velitele 3. pluku ve vlastním znění; ponecháváme si vypracování plukovního rozkazu k útoku napříště, až se budeme obírat studiem útoku (otázky čís. 19, 20, 21, 22).

Dodatek k otázce 9.)*

Tyto těžké kulometry zálohy budou svou palbou zdvojovati první palebnou clonu. Lehké kulometry zálohy pak, tvořící zálohu ve vlastním smyslu slova, budou pohotově zesílit, kdyby bylo třeba, na určitém místě, palebný systém jednotek prvního sledu.

Myšlenka manévru.

Při obraně, kde je nejdůležitější akce palbou, nemůže býti manévru ničím jiným než manévrem palbou; myšlenka manévru velitelova může tu záležeti jen v tom, že určí, kam a jak mají dopadati střely jeho jednotky, jinak řečeno, kde má přesně ležeti palebná přehrada (nebo clona). V našem případě mohla by býti tato myšlenka manévru vyjádřena takto:

„Chci hájiti předmostí Mohelnice, a to tím,

1. že zřídím hlavní palebnou clonu na jih od linie: ohbí Jizery 500 m na západ od kostela v Březině, křoviska 300 m na východ od koty 246, křižovatka 1100 m na jihozápad od jižního okraje Podola, lesík 600 m na jihovýchod od M. H. Hněvosice, lávka přes Jizeru 400 m na jih od tohoto dvora, a to tak, že v ní bude využito do nejvyšší míry boční působnosti těžkých kulometů;

2. že zřídím vedlejší palebnou clonu na jižních okrajích lesíka Fasanerie a osad Podol a Ober Kruh tak, aby těžké kulometry této palebné clony mohly zdvojiti hlavní palebnou clonu;

3. že si ponechám k své dispozici palbu roty v záloze, abych jí buď zesílil hlavní palebnou clonu na některém zvláště ohroženém místě nebo vedlejší clonu pro případ, že nepřítel překročil palebnou clonu hlavní.“

Plán palby.

Když byl takto určil svůj manévru palbou, musí velitel pluku přistoupi k vypracování svého plánu palby. Je třeba, aby v tomto plánu dal svým velitelům praporů veškeré potřebné údaje pro uskutečnění své myšlenky manévru a dosažení koordinace úsilí a zejména koordinace palby, bez které je celý systém obrany neúčinný.

Tu tedy určuje velitel pluku vše, co se týká přípravy boje s hlediska palby: terénní pásmo, na které má býti položena hlavní palebná clona, a zejména vnější hranice této clony (což určuje zároveň její hloubku); terénní pásmo, na které má býti položena vedlejší palebná clona, a ony jednotky zálohy, které mají tuto vedlejší clonu řídit; palebné úkoly těžkých kulometných družstev hlavní palebné clony; jednotky, které mají vytvořiti palebné zálohy; palbu dalekou; eventuální soustředění palby; obranu proti letadlům; spojení palbou na obou křídlech pluku (podle nařízení velitele divise), jakož i mezi prapory východního předvoje; užití čtyř minometů; a na konec součinnost dělostřelectva pro přímou podporu.

Zdržme se poněkud u palebných úkolů kulometných družstev zálohy hlavní palebné clony, u palby daleké, a u spojení palbou.

Kulometná družstva praporů 1. sledu, která mají eventuálně působiti bočně, nebudou míti obvykle možnost využití celé své donos-

*) Viz Cvič. Listy, roč. VIII., č. 7., str. 106.

nosti, aby mohly působiti účinně až na vnější okraje palebné clony. A přece je důležité, aby palebná clona byla hluboká. Toho dosáhneme tím, že užijeme kulometných družstev zálohy. Tato družstva pak budou mít mimoto ještě tu výhodu, že se zřetelem na svou vzdálenost budou moci postřelovati úvaly, které se vymykají plochým dráhám střel automatických zbraní 1. sledu.

Co se týče palby daleké, sluší využití jejího účinku co nejvíce, poněvadž tu jde především o to, nepřítele zpozdit, tedy o to, učiniti mu zjednání dotyku co nejpracnější a přiměti jej k tomu, aby spustil své první útoky opožděně. Proto budou mít veškerá družstva těžkých kulometů také úkol palby daleké (jako úkol vedlejší), jestliže jen to dovoluje jejich palebné postavení.

Spojení palbou mohou býti rozřešena teprve tehdy, až bude stanovena sestava.

Nuže — když jsme stanovili plán palby, máme již všechny potřebné prvky pro účelné stanovení této sestavy, neboť již známe, jak značnou palbu třeba dodati, i můžeme určití různé záhyby přední hranice posice. Proto můžeme stanovití také, aspoň přibližně, rozhraní mezi oběma prapory 1. sledu, kterým budiž linie: východní břeh rybníku na jihovýchod od Podolu, východní okraj štěpnice u M. H. Arnoštice, cesta od M. H. Arnoštice do Hoškovic (vše pro prapor západní).

Poněvadž toto rozhraní prochází terénním celkem, mají oba prapory 1. sledu možnost podporovati se navzájem palbou; spojení palbou bude tudíž zajištěno, jestliže velitel pluku určí, jakou palebnou podporu má jeden prapor dodati druhému.

Tuto palebnou podporu poskytují v zásadě kulomety lehké, neboť bylo by škoda věnovati na ni palebné zbraně tak mohutné, jako jsou kulomety těžké, jejichž počet je omezen, a které mají důležitější palebné úkoly. Proto bude spojení palbou prováděno kulomety těžkými jen tehdy, když tyto kulomety budou moci, provádějíce tento palebný úkol, přispívati eo ipso k obraně svého vlastního střediska odporu. To vše je ostatně věc velitelů praporů.

Poněvadž pak toto spojení palbou může býti přesně určeno jen v terénu, bude moci velitel pluku naříditi na příklad svému prvnímu pobočníku, aby je určil na místě, a to jak spojení mezi oběma prapory pluku, tak také na obou křídlech pluku (zde ovšem po předcházející dohodě s veliteli jednotek sousedních).

*

Po všem, co bylo shora řečeno, mohl by býti tudíž ústní rozkaz plukovníka velitele východního předvoje, rozkaz týkající se sestavy a plánu palby a později potvrzený rozkazem písemným, tento:

„Sestava: dva prapory v 1. sledu, a to prapor I./1., zesílený minometnou četou a jednou četou roty technické, na západě, a prapor II./1. na východě. Rozhraní mezi středisky odporu: východní břeh rybníku na jihovýchod do Podolu, východní okraj štěpnice u M. H. Arnoštice, cesta do Hoškovic, východní okraj této osady (celá tato linie pro prapor I./1.).

V 2. sledu jednotky praporu III./1., dané mi k dispozici (dvě roty a dvě kulometné čety), zesílené jednou četou roty technické.

Zajišťovací sled praporu 1. sledu bude obsahovati pro prapor nejvýše dvě čety, a umístí se za dne na jižním okraji Mnichova Hradiště, na silnici jdoucí z Mnichova Hradiště do Březiny a na východním okraji Březiny; za noci u prostředního kostela v Mni-

chově Hradišti, na severních okrajích Hodkovic, na silnici do Březiny a na východním okraji této osady.

Plán palby: hlavní palebná clona na jih od předních hranic až po linii: severní a severovýchodní okraj Mnichova Hradiště, silnice Mnichovo Hradiště—Březina; vedlejší palebná clona na jih od linie: jižní okraje Fasanerie a Podolu, a na východ od linie východní okraje Podola, kříž na východ od Ober Kruh — zřídí rota 9./1. a dvě kulometné čtyřprapory III./1.; tyto kulometné čtyřprapory mimoto zdvojovávají hlavní palebnou clonu tak, aby postřelovaly úvaly na severozápad od Honsobu, na severovýchod a na severozápad od Hoškovic, a severovýchodní okraj Mnichova Hradiště.

Prapory 1. sledu vynasnaží se zříditi také palebnou clonu před středním obranným pásmem (praporními zálohami).

Rota 10./1. bude tvořiti palebnou zálohu (ve vlastním smyslu slova), která bude pohotově zesíliti jeden nebo druhý z obou praporů 1. sledu, nebo rotu 9./1. Rota 10./1. umístí se ve vyčkávací posici v Sichrově a prozkoumá cesty, kterých by snad byla nucena užíti.

Veškerá družstva těžkých kulometů, jejichž umístění to dovoluje, dostanou také úkol palby daleké tak, aby mohla vzíti za dne do palby veškeré nepřátelské jednotky vyražející s výšin na sever od Velké Horky anebo z masivu Mužský kopec.

Palebná soustředění. Při místním útoku na jedno z obou středisek odporu 1. sledu budou musit palebné zbraně nenapadeného střediska, pokud to budou moci, zdvojovati hlavní palebnou clonu před přední hranici střediska napadeného; kulometná družstva zálohy budou pak musit býti s to působiti ze svých stanovišť ve prospěch tohoto střediska.

Obrana proti letadlům. Bude zajištěna v 1. sledu dvěma družstvy těžkých kulometů a čtyřmi lehkými kulomety u každého praporu; ve 2. sledu dvěma družstvy těžkých kulometů a čtyřmi kulomety lehkými.

Spojení palbou upraví na místě první plukovní pobočník, a to jak mezi oběma prapory pluku, tak i na jejich vnějších křídlech.

Minometná četa, přidělená prvnímu praporu, bude míti hlavní palebný úkol střeliti na severovýchodní okraje Mnichova Hradiště.

Součinnost dělostřelectva. Jeden oddíl pro přímou podporu pro každý prapor 1. sledu. Vyhrazuji si právo soustřediti eventuálně palbu obou oddílů buď na severovýchodní okraj Mnichova Hradiště (přehrada čís. 1), nebo do úvalu na sever od Z. O. (přehrada čís. 2), nebo na Honsob (přehrada čís. 3). Tato palba byla by spuštěna na můj telefonický poukaz.“ (Příště dále.)

Otázka 16.

Rozkazy velitele levého (východního) praporu 3. pluku (III./3.) pro zasazení praporu.

V této otázce omezíme se na prostudování podmínek, za kterých má býti vypracován útočný plán palby praporu III./3., plán to, který tvoří hlavní část rozkazu velitele praporu.

Proto je třeba, abychom napřed stanovili, kterou palbou bude velitel brigády nebo velitel pluku podporovati útočnou akci praporu III./3.

Pokud se týče palby pěchoty, lze shrnouti ustanovení útočného palebného plánu, vypracovaného velitelem brigády nebo pluku ve prospěch praporu III./3., v tuto tabulku:

Druh zbraně	Palebné stanoviště	Palebný úkol	Přesun
2 kulometná družstva praporu II./2	Hřbet na jih od koty 249	Střelba na hřeben na záp. a na jih od Dobrawuda	—
2 kulometná družstva praporu II./2	Hřbet na sev.-záp. od M. H. Přestawlk	Střelba na sev.—vých. okraj (vých. část) lesa Velká Horka	—
4 kulometná družstva praporu 2. sledu (II/3)	Hřbet na jih od Z. O. (900 m na jz. od Hoschkowitz)	Střelba na sev.—záp. cíp lesa Velká Horka	Na hřbet 300 m na jz. od koty 249 jakmile se dosa- vadní palebný úkol stane ne- možným
2 kulometná družstva praporu 2. sledu (II/3)	M. H. Přestawlk	Střelba na střední část sev.—vých. okraje lesa Velká Horka	—
2 kulometná družstva praporu II./2	Stanice Mnichovo	Střelba na sev.—záp. okraj (severní část) lesa Velká Horka	—
Četa minometů	Hradiště	Střelba na sev.—záp. cíp lesa Velká Horka	—

Co se týče palby dělostřelecké, připustíme, že dělostřelectvo pro všeobecnou činnost (jeden oddíl lehký a dva oddíly hrubé) soustředí na počátku útoku svou palbu na severovýchodní okraj lesa Velká Horka, a že pak, jakmile prapor III./3. postoupí na 500 m od tohoto kraje, přeloží svou palbu na Dobrawudu a na hřbet na jih odtud. Po dosažení pak přechodného cíle ponechá dělostřelectvo pro všeobecnou činnost palbu jednoho oddílu na hřebenu na jihovýchod od Dobrawuda a vezme oběma ostatními oddíly do palby severní okraj Lhotitz.

Předpokládáme mimoto, že má býti vykonána 10minutová dělostřelecká příprava, a to nejen dělostřelectvem, nýbrž také všemi těžkými kulomety praporů II./2. a II./3. na cíle, které jsou jim stanoveny při vyražení k útoku.

Nyní tedy se pokusme stanovit základy útočného palebného plánu praporu III./2.

V čem záleží vůbec vypracování podobného útočného palebného plánu?

Obsah tohoto plánu je tento:

- výpočet známých nebo předpokládaných cílů (odpověď na otázku: nač stříleti);
- rozdělení takto stanovených cílů mezi zbraně, které jsou k dispozici (odpověď na otázku: čím stříleti?);
- seskupení těchto zbraní ve skupiny a umístění těchto skupin v terénu (odpověď na otázku: odkud stříleti?);
- určení druhu palby a zahájení palby (jak a kdy stříleti);
- upravení přesunů jednotlivých skupin;
- zajištění pozorování spojení a spojovací služby při provádění palby;

g) zajištění zásobování střelivem.

Vyžaduje tudíž vypracování podobného plánu podrobného studia terénu, a to studia, které musí být provedeno nejen s hlediska terénu samého, nýbrž také s hlediska palebných možností nepřátelských i vlastních.

Studium terénu.

Akční pásmo praporu III./3. obsahuje terénní celek, který je omezen do hloubky severovýchodním okrajem lesa Velká Horka, a do šířky na jedné straně (na západě) hřebenem sever—jih, sestupujícím se 308 celkovým směrem na Z. O. 900 m na jihozápad od Hoschkowitz, a na druhé straně (na východě) malým hřbetem sever—jih, táhnoucím se na polou cesty mezi kotou 308 a Dobrawuda.

Do hloubky je tento terénní celek úplně uzavřen. Je možno, že stromy v silniční aleji maskují částečně nepříteli terén rozprostírající se na sever od této silnice, a že tak dělí náš terénní celek ve dva, oddělené navzájem silnicí.

Do šířky je řečený terénní celek na východ otevřen směrem na Dobrawuda, a to až ke hřebenu hřbetu, který se vypíná na severozápad nad touto osadou. Na západ je úplně uzavřen. Také v tomto smyslu dělí se ve dva dílčí terénní celky, oddělené navzájem hřbenem, který se od koty 308 zvedá k severoseverovýchodu celkovým směrem M. H. Přestawlk.

Západní dílčí terénní celek obsahuje centrálně ležící dosti hluboký úval. Dílčí terénní celek východní obsahuje úvaly dva, z nichž ten, který leží dále na východ, a který sleduje přibližně silnice procházející mezi kotou 308 a Dobrawuda, je pro svůj celkový směr jihovýchod—severozápad zvláště důležitý, jak uvidíme doleji při rozboru palebných možností nepřítele.

Svahy, které stoupají k lesu Velká Horka, jsou velmi příkré, jakmile jsme překročili úval, ležící přímo na jih od silnice, a obsahují pravděpodobně množství hluchých prostorů, zejména v západním dílčím terénním celku.

Za severovýchodním okrajem lesa Velká Horka rozkládají se dva nové menší terénní celky, tvořené přímo lesem a na severozápad od lesa počátkem úžlabiny, která se táhne na severozápadě před severozápadním okrajem tohoto lesa.

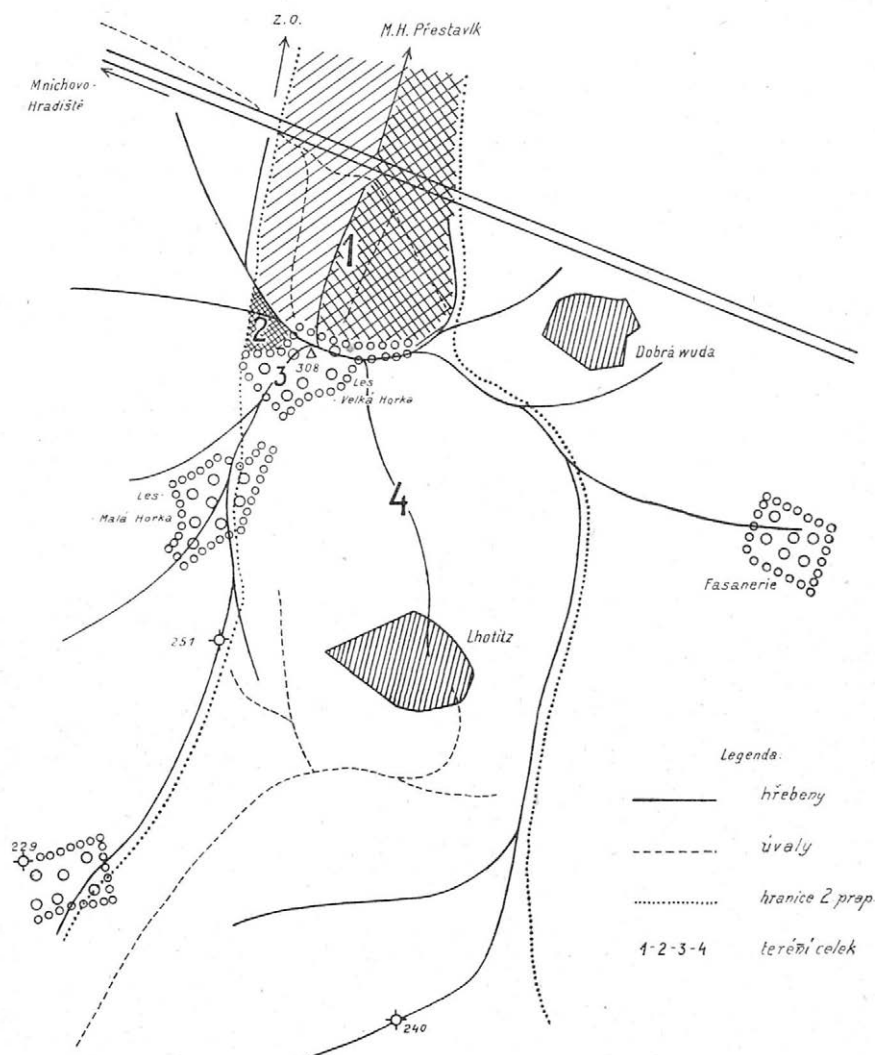
Za jižním okrajem lesa Velká Horka otevírá se pak další terénní celek, který je pro pozorovatele umístěného na tomto okraji velmi hluboký, avšak který se při postupu na jih postupně zúžuje, jsa omezován s počátku severním okrajem Lhoty, který kryje téměř celou šířku akčního pásma III. praporu, a později hřbenem malého hřbetu východ—západ, táhnoucího se na sever od 240. Do šířky je tento terénní celek zřetelně vymezen hřebeny, které ohraničují akční pásmo praporu.

Palebné možnosti nepřátelské i vlastní.

1. Nepřátelské.

Ze zpráv, které jsme si opatřili od jednotek 2. pluku, víme, že nepřátelské těžké kulomety umístěné na severních (severovýchodních a severozápadních) okrajích lesa Velká Horka postřelují velmi účinně hřbety sestupující od tohoto lesa k severu a západu. O přesném umístění těchto kulometů nemáme sice přesných zpráv, avšak malá hloubka 1. terénního celku, na který budeme útočiti, omezuje

značně počet možných palebných stanovišť těchto kulometů a usnadní nám je zjistiti. Nemohou totiž býti jinde, než přímo na okraji lesa, nebo poněkud vpředu, tak, aby mohly postřelovati hřebeny a úvaly, které se z koty 308 rozbíhají k silnici Dobrawuda—

Mnichovo Hradiště. Palba, kterou tyto kulometry vysílají do západní části akčního pásma III. praporu, může být jen frontální, nebo nanejvýš šikmá, a to proto, že význačné linie terénu jsou tu orientovány od severu k jihu a že celý tento terén je velmi členitý, ba přímo jakoby rozkouskovaný.

Ve východní části akčního pásma III. praporu má se věc jinak: hřeben, který se s koty 308 stáčí podél severozápadního okraje Dobrawudy, jakož i malý úval, orientovaný přímo k severozápadu (k polní cestě mezi 308 a Dobrawuda), o kterém jsme mluvili již při studiu

terénu, umožňují nepříteli, aby s tohoto hřebetu, nebo z východiska řečeného úvalu střílel bočně proti severozápadu, což by mohlo znemožnit pohyb jednotek vyrazivších od silnice k jihu.

Z toho všeho vyplývá, že hřeben, vycházející z východního cípu lesa Velká Horka a vypínající se na severozápad nad Dobrawuda, dobře flankovaný samou osadou i hřebety vroubicími ji z jihu, je silným místem nepřátelského palebného systému, a že bude třeba na něj bráti zvláštní zřetel při určování palebného plánu i manévru praporu.

Těžké nepřátelské kulomety hlášené na severozápadním okraji lesa Velká Horka nebudou mít na III. prapor vlivu, dokud prapor nedosáhne hřebenu, který se od severního cípu lesa Velká Horka obrací na severozápad (to proto, poněvadž jsou v jiném terénním celku); v té chvíli pak učiní blízkost útočnickova jejich akci proti praporu velmi problematickou, neboť tu bude již lze je snadno postihnouti vlastní naší palbou.

Na jih od přechodného cíle (jižní okraj lesa Velká Horka) může nepřítel umístiti čelní palbu na severních okrajích Lhoty a flankovati tyto okraje velmi účinně jednak z východního okraje lesa Malá Horka a hlavně se hřebetu, který se odtud táhne na jih, jednak se hřebetu na východ od Lhotitz (podél něhož jde cesta Dobrawuda—východní cíp Lhoty). Pásmo ležící na jih od lesa Velká Horka může býti tudíž velmi dobře postřelováno palbou nepřátelské pěchoty, a poněvadž i nepřátelské dělostřelectvo má sem výborný výhled, bude záhodno postupovati tu s největší opatrností a teprve tedy, když bude umístěna naše palba pro podporu útoku. Víme ostatně, že v té chvíli bude směřovati hlavní nápor pravého praporu 3. pluku (praporu 1./3.) k dobytí lesa Malá Horka: obsazení tohoto lesa našimi západními sousedy usnadní značně naši vlastní akci tím, že bude odstraněna nepřátelská bočná palba vycházející z východního okraje tohoto lesa nebo se hřebetu na jih od tohoto okraje.

Na jih od Lhotitz, lze se nadíti, budeme mít co činiti jen s palbou nepřátelských částic, majících podporovati ústup zatlačených předních stráží. Místa hodící se zvláště pro tuto akci, jsou, jak se zdá, tato: východní okraj lesa 229 (pro palbu bočnou), hřeben hřebetu na sever od 240 (pro palbu čelní) a dále na jih kupa 500 m na jihozápadozápad od Buda.

Kdyby tomu bylo jinak, nemohl by se III. prapor pustiti jen tak do postupu na jih, neboť by to znamenalo, že je posice držena silněji, než naše velitelství mysliło: tu by bylo moudré, aby se prapor zastavil ve vyčkávacím postavení a aby pomýšlel především na zajištění svých boků, zejména na východě.

2. Palebné možnosti vlastní.

Jde hlavně o to, stanovití zde, kterými postupnými palebnými základnami bude disponovati III. prapor pro podporu svého útoku.

(Příště dále.)

OPRAVA:

Redakce upozorňuje p. t. čtenáře, aby si opravili tiskovou chybu při číslování Cvič. listů vzniklou, a to: **V č. 8—9** třeba čísti **správně č. 8** a v č. 10 **správně č. 9**.